

GALERIES GERECENSEERD

'TRANSRUPTIE'

Jan Van Oost, 'Salomé', 1990-2009, 3/3, Carrara marmer

Waar vroeger een dokterspraktijk was, leent zich nu een uniek labyrintisch gelijkvloers tot galerie voor actuele beeldende kunst, een locatie langs een Brugse rei. Gangmakers Lieve De Cuyper en Kristoff Tillieu haalden er Els Wuyts als curator bij. Zij staat borg voor een prangende inaugurele tentoonstelling. Zelden beeldend werk gezien dat zo terecht onder een enkel lemma werd gevat. 'Transruptie' staat voor transitie en disruptie. Wie uit de doppen kijkt, voelt continu de nabijheid van leven, vergankelijkheid, dood, liefde en kosmos. Zelfs in het materiaalgebruik.

Jan Van Oost (*1961, Deinze) is de enige al wat 'rijpere' kunstenaar (ik probeer eerbiedig te blijven). Zijn mede-exposanten zijn erg jong, maar hebben toch al een verrassende weg afgelegd. Van Oost laat in Brugge nog eens zijn 'Black Widow' (1994) zien. 'Salomé' (een van de drie marmeren exemplaren werd destijds ontvreemd uit een hommagentoonstelling aan Jan Hoet te Gent) kreeg een waanzinnige pedestaal en de bezoeker ziet een reeks knappe, weliswaar oudere tekeningen. Fia Cielen (*1978, Hasselt), ex HISK-laureate, beantwoordt misschien nog het sterkst aan het thema van deze expo. Hoe zij je van de aarde de ruimte in trapt! Ik zoek heil bij haar 'Satan's little Helper(s)': vier uit kristallen samengestelde mutanten. Ook Femmy Otten (*1981, Amsterdam) verrast met vormen en materiaal. Wat zij bijvoorbeeld heeft gemaakt van een stuk Australisch hout is enig. Gaan kijken! Kostas Synodis (*1984, Thessaloniki, woont en werkt nu London) speelt vooral met de taal van de materie, met humor en serieus. Zijn werk vormt een enigszins aardig buitenbeentje in een overigens nauwelijks vatbaar gezelschap. Tot slot is er Nathalie Vanheule (*1980, Poperinge) die vooral met haar assenwerken indruk maakt. Ook hier geldt: verdwalen. Mooi en raadselachtig. Ook de reeks figuratieve mixed-media werken op koperen drager intrigeren.

Johan DEBRUYNE

'Transruptie' tot 2 april in Black Swan Gallery, Langereij 24, Brugge. Open za-za van 14-18 u.

CHARLOTTE LYBEER

Charlotte Lybeer, 'Luger P08' uit de reeks 'The Boot and the Face', 2016, ingelijste (grijze) lambda print gemonteerd op dibond, 40 x 60 cm, editie 1 van 5 + 1 AP. © Charlotte Lybeer

Rep u maar naar The White House Gallery in Lovenjoel. 'Prosopon' van de Belgische kunstenaress Charlotte Lybeer (*1981) is een ongeziene selectie uit zeven fotoreeksen, aangevuld met een nieuwe reeks. Zelden sprong de samenhang zo in het oog. Hoe mensen nood hebben aan fantasie-

werelden, meestal door zich te verkleeden om een andere identiteit aan te nemen – iets als het virtuele Second Life, maar in de tastbare werkelijkheid: Lybeer weet die dikwijls curieuze en weinig bekende verschijnselen in de maatschappij als geen ander op te diepen en bij de staart te grijpen. De oudste foto is een woestijnzicht uit 2008. Dat het een nagemaakte woestijn is in Dubai heb je niet direct in de gaten.

'Epidermis II', het slotstuk van haar doctoraat 'Lifestyle Supermarket' dat vorig jaar werd gepresenteerd, ziet er daarentegen uit alsof het compleet in scène is gezet. Maar nee, het zijn leden van rollenspelgroepen van kop tot teen in het second skin-pak dat ze onder hun kostuum dragen. Een close-up van een bedekt gezicht met een bontmuts, 'Gilbert' in een beige pak met wat zweetvlekken en nog veel intrigerende beelden: het is de meest uitgezuiverde reeks, maar zeer bevreemdend en ook het meest sculpturaal en picturaal.

"De vertaling van 'prosopon', een woord uit het Griekse theater, is 'masker' of 'gezicht'. Mensen zijn gemaskerd, maar ze verraden toch iets van zichzelf", zegt Lybeer. Ze wijst op de gekleurde sportschoenen van een militair met een gezichtsbeschermingsmasker voor een stukgeschoten muur, een foto uit de nieuwe reeks 'The Boot and the Face'. 'Paintball girls' in een roze overall, maar overigens zijn het observaties van 'airsoft': oorlogssimulaties met replica's van bestaande wapens en biologisch afbreekbare kogeltjes. Het spelgehalte wordt niet verdoezeld, en er zijn abstractere beelden zoals de mist van een oranje rookbom. Hoe gaan mensen om met geweld, de militairen in het straatbeeld, de angstcultuur? Het lijkt me haar meest geëngageerde reeks, ook omdat ze zo mooi aanknoopt bij de actualiteit.

Christine VUEGEN

Charlotte Lybeer 'Prosopon' tot 2 april in The White House Gallery, Groot Park 2, Lovenjoel. Open vr-za van 14-18 u. en op afspraak. www.thewhitehousegallery.be

DENMARK ANNE-MARIE KLENES

Vue de l'exposition Anne-Marie Klènes, Denmark, Triangle Bleu, 2017 © Aurélien Lacroix

Depuis plusieurs décennies Denmark (*1950) plie, entasse, compresse et découpe livres, journaux et revues; il en fait le matériau de base de ses sculptures. Anne-Marie Klènes (*1959) privilégie les ardoises de schiste qu'elle étale, empile, aligne pour réaliser des sculptures-installations où les qualités de la matière égalent celles de sa mise en forme. Les deux artistes sont actuellement réunis à la galerie Triangle Bleu de Stavelot jouant ainsi des opposés – nature et culture – réunis par l'empilement, mais pas seulement. Chez l'un comme chez l'autre, le matériau qu'ils ont choisi relève de la mémoire. Elle est contenue – illisible et secrète – dans les papiers imprimés de Denmark, elle l'est tout autant dans les roches produites par plusieurs centaines de millions d'années. Les gestes de ces deux artistes sont aussi très proches: il s'agit de réunir des feuilles, de papier ou de pierre, de les manipuler et de les utiliser pour construire la sculpture.

Le très bel accrochage permet aux œuvres des deux artistes d'entamer un dialogue fécond autour de la 'Chambre de pierre pour une personne' d'Anne-Marie Klènes. L'empilement des ardoises construit un espace dans lequel chacun peut s'isoler, découvrir une sensation inédite créée par le matériau et le rythme des ardoises. D'autres 'chambres', plus petites, sont faites de quelques ardoises et, sous le même nom, l'artiste présente aussi un alignement de 18 encrivers chinois. Certains d'entre eux comportent quelques traits – signe posé par l'artiste qui semble né de la pierre elle-même. Dans toutes ces œuvres, la rigueur de

la construction ou de l'alignement va de pair avec une relation très sensible à la vie et aux irrégularités de la matière. Il y a quelque chose de musical là-dedans que l'on retrouve dans une pièce posée au sol où l'alignement vertical des ardoises devient l'écriture sensible d'une partition.

On trouve aussi des partitions chez Denmark, elles sont pressées et découpées en tranches de la même manière que les journaux ou les livres. Le long du mur, une série de compression de journaux débités en 'tranches' est accrochée. Elle est emblématique de la manière de l'artiste: face à l'excès de papier et d'information, sa réaction consiste en un geste à la fois maîtrisé et agressif, tout en conservant caché le contenu de ces 'papiers'. Ces sculptures sont aussi des volumes veloutés aux surfaces gaufrées; une sensibilité se manifeste particulièrement dans les variations subtiles du papier et de l'encre d'imprimerie. Deux pièces s'avancent dans l'espace: deux piles de journaux compressés – 'Le Soir' et 'De Morgen' – sont présentées côte à côte. Sur un chevalet fait de fines barres de fer, le livre ouvert s'avère n'en être que la tranche. Enfin, une pièce ironique et colorée est faite de dos de catalogues de grandes maisons de vente aux enchères comme Christie's ou Sotheby's.

Colette DUBOIS

'layer upon layer' de Denmark et Anne-Marie Klènes jusqu'au 17 avril à la Galerie Triangle Bleu, Cour de l'Abbaye, 5 à Stavelot. Ouvert je-di de 14-18h30. www.trianglebleu.be

WHO'S BAD?

Hans Bruyneel, 'Never Again Such Innocence', 2016, olieverf op doek, 135 x 150 cm. Courtesy Hans Bruyneel en Galerie Dessers, Hasselt-Leuven

Toch niet slecht, de kunst die Galerie Dessers in Leuven aan boord haalt. 'Who's bad?' is een tentoonstelling met de vier kunstenaars die onlangs werden gepresenteerd op de jonge beurs BAD (Belgium Art and Design) in Gent. Voor een stukje dezelfde werken, maar uitgebreider. De galerie vond een spannende titel, en het blijkt nog te kloppen ook. Het past bij de schilderijen van Hervé Martijn, de hoodie waarin iemand verscholen zit en de bikinitop onder het openhangend jasje van een jonge vrouw. Niet dat het over 'bad boys' en 'bad girls' gaat, nee, zijn jongste reeks gaat over het kunstenaarschap, zijn vragen en zijn twijfels. De monniken van Zurbarán, daar is de afgewende figuur met een kap over het hoofd een verre echo van. Een kriebelige tekst in de rechtermarge begint met 'J'ai besoin de mes souvenirs'. Elk schilderij blijkt vergezeld te zijn van een fragment uit het dagboek van Louise Bourgeois. Het zijn metaforische portretten, soepel geborsteld in sombere tonen, filosofisch en melancholisch. Nogal in de lijn van Borremans en ook Thierry De Cordier, maar het komt wel uit hemzelf. Fijn dat hij er kleine tafereelen aan toevoegt van mannen in stofjassen die zijn werk vervoeren en ophangen: beelden over zijn dualistische gevoel als kunstwerken het atelier verlaten.

Het valt niet te ontkennen dat de schilderkunst van Martijn almaar interessanter wordt. Galerie Dessers lijkt een goed oog te hebben voor kunstenaars wier werk opeens de moeite wordt om bij stil te staan. Voor Franca Ravet gaat het niet op, en haar tekeningachtige schilderkunst zit al lang in de galerie. Maar nieuwkomer Katrin Dekoninck trekt meer aandacht sinds ze met klei werkt. Een bleek meisje in gebakken steengoedklei staat daar in ondergoed alsof ze gestraft is. Zie hoe het broekje in de bilnaad kruipt. Sofie Muller, denk je prompt, dat wel. Even afwachten hoe het evolueert.

'Who's bad?', het past zelfs bij de schilderijen van Hans Bruyneel. Sinds hij de landschapsschilderkunst reactiveert, is zijn werk een pak persoonlijker geworden. Vooral door het verrassende kleurgebruik en de manier van schilderen. Het zijn eenzame oorden, niet zonder mensen of menselijke sporen. De voorgrond is een leeg kleurvlak, de kleuren zien er vaak giftig uit en de verf is dun aangebracht, alsof het een wat wazige droom is, maar hier en daar zijn onderdelen verbazend gedetailleerd uitgewerkt. Drie schilderijen maken je warm voor 'Trying to get to heaven before they close the door', zijn eerste solo in de galerie vanaf 21 april.

Christine VUEGEN

'Who's bad?' tot 30 maart in Galerie Dessers, Naamsestraat 11 & 13, Leuven. Open wo-za van 11-18 u. www.galeriedessers.be

EVA EVRARD THIERRY GROOTAERS

Eva Evrard, 'Sans titre' (détail), 2017, indices boursiers sur charpentes métalliques, 160 structures, 88 cm x 150 cm x 22 cm

La galerie Nadine Feront se plaît à conjuguer les talents; aussi a-t-elle convié aux cimaises Thierry Grootaers et Eva Evrard, pour deux mini solos shows.

Thierry Grootaers est professeur à l'Académie des Beaux-arts de Liège. Ses peintures, aux accents pop et aux tons acidulés, intriguent par leur mise en scène hallucinée. Les sujets, il les puise dans des images découpées dans des magazines qu'il reproduit et réinterprète à l'envi; ses personnages, dont les traits indistincts confinent à l'anonymat, sont plantés dans un décor, une architecture, tout ce qu'il y a de plus conventionnel. Enfin... pas tout à fait. La composition semble abolir toute hiérarchie entre la figure humaine et les objets. L'artiste semble procéder par éclats, par fragments, et laisse les différents plans livrer leurs mystères. Que renforcent ses sculptures d'éléments architecturaux.

Eva Evrard est typographe, conférencière à La Cambre, à l'ESA ARTS2 et à l'Académie des Beaux-arts de Liège. Le livre, en tant que médium et concept, a, jusqu'ici, constitué l'essentiel de ses recherches qui l'ont conduite en résidence à Berkeley, Pékin, Ottawa, Berlin.

Son œuvre intitulée 'La ville', remarquée lors de l'édition 2015 d'Art on Paper, marque un tournant dans sa création; dès lors, Evrard s'affaire à concevoir des maquettes, autant de prototypes d'installations qui, à l'échelle monumentale, intégreront le spectateur.

Nous découvrons deux d'entre elles. L'une est constituée de dizaines de petits modules, des cadres découpés mis en perspective. Les images se forment; au gré de notre regard, elles se précisent: ce sont des photos granées dans un manuel de dermatologie. Evrard se joue du plein et du vide, du visible et de l'invisible pour confier son angoisse.

L'autre, un socle hérissé de fines charpentes métalliques, s'inspire de l'environnement urbain. Cent soixante tours, figurées par des tiges, sont barrées de bandes de papier; un examen rapproché révèle des indices boursiers découpés dans le Financial Times. L'artiste questionne ainsi l'emprise de l'économie sur l'humain et, subtilement, le rapport du marché à l'artiste.

Ces structures, légères et aériennes, répondent à l'oppression des grandes cités, nous invitent à changer notre regard et à repenser notre condition.

Adrien COSTER

'Evrard + Grootaers', jusqu'au 15 avril à la GNF Gallery, rue Saint-Georges 32, Bruxelles. Ouvert je-sa de 14-18h ou sur rendez-vous. www.gnfgallery.com

m
SK

FRANCISCO
GOYA
Ooggetuigen
FARIDEH
LASHAI

11.02.17-
07.05.17

mskgent.be